

QUADERN ALUMNE

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu
un conjunt escultòric cabdal a Catalunya

1. Dos estils medievals : el romànic i el gòtic

El romànic és un estil artístic que es desenvolupa a l'Europa Occidental entre els segles XI i XIII. Més tard, en un context social i econòmic de creixement de les ciutats i el comerç, al segle XIII, a Catalunya es comencen a introduir influències del gòtic, que perdurarà en el temps fins a començament del segle

XVI.

El Davallament de Sant Joan de les Abadesses és un grup escultòric format per set figures exemptes que representen el Davallament de Crist de la creu; fou realitzat el 1251 i es tracta d'una producció escultòrica del romànic tardà amb influències

Sabies
que...

aquest Davallament és l'únic a Catalunya que es troba al seu lloc d'origen, a l'església del Monestir?

ACTIVITAT

1

Marca, de les afirmacions que trobaràs a continuació, quines són característiques de l'escultura romànica amb una **R** i les que són pròpies del gòtic amb una **G**.

Els personatges presenten poca expressivitat dels rostres

Hi ha una desproporció al cos de les figures humanes

Els rostres de les figures transmeten emocions

Hi ha rigidesa i frontalitat en els cossos

Les figures són estilitzades i amb moviment

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu

2. Les imatges religioses: episodis de la Bíblia

Els quatre evangelis narren la vida de Jesús. A l'edat mitjana, els mestres artesans segueixen les indicacions que els donen els promotors de les

obres, en aquest cas l'abat i els canonges, per expressar la fe i com a mitjà per difondre-la. L'objectiu és afavorir alhora la comunicació entre Déu i l'home.

Sabies
que...

un atribut és un objecte, una peça de roba o un tret físic que caracteritza els personatges representats en l'art per ajudar a identificar-los?

ACTIVITAT

2

Subratlla els noms dels personatges que apareixen als fragments del Nou Testament que tens a continuació, que expliquen l'episodi del Davallament de la creu:

segons Sant Lluc

Un dels criminals penjats a la creu [Gestes] l'injuriava dient:

-¿No ets el Messies? Doncs salva't a tu mateix i a nosaltres!

Però l'altre [Dimes] renyant-lo, li respongué: ¿Tu tampoc no tens temor de Déu, tu que sofreixes la mateixa pena? I nosaltres la sofrim justament, perquè rebem el que mereixen els nostres actes, però aquest no ha fet res de mal" (Lc 23, 39-41).

segons Sant Joan

"Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs, i Maria Magdalena. Quan Jesús veié la seva mare i, al costat d'ella, el deixeble que ell estimava" [Joan] (Jn 19, 25-27).

segons Sant Mateu

"Arribat el capvespre, vingué un home ric d'Arimatea que es deia Josep, i era també deixeble de Jesús. Aquest anà a trobar Pilat per demanar-li el cos de Jesús, i Pilat va manar que li donessin. Josep prengué el cos, l'embolcallà amb un llençol per estrenar" ... (Mt 27, 57-60).

segons Sant Joan

"També hi va anar Nicodem, el qui temps enrere havia visitat Jesús de nit i portà una barreja de mirra i àloe, que pesava unes cent lliures. Llavors van prendre el cos de Jesús i l'amortallaren amb un llençol, juntament amb les espècies aromàtiques com era costum d'enterrar entre els jueus" (Jn 19, 39-40).

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu

ACTIVITAT

3

Identifica els personatges del Davallament i indica el lloc corresponent

Blank dashed lines for labeling the figures in the illustration above.

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu

ACTIVITAT

4

Les mans poden expressar l'actitud de tota la persona. Quines actituds expressen les mans dels personatges centrals? Escull la resposta correcta de les opcions que oferim per a cada personatge

La mà dreta de Crist

- A.- Assenyala a la Verge, intercessora entre Déu i els homes.
- B.- Assenyala a la Verge, perquè és la seva Mare.

Les mans de la Mare de Déu

- A.- Fan el gest de la pregària i alhora expressen acolliment del cos mort del seu fill.
- B.- Expressen tristor i incertesa del que passarà.

Les mans de Joan

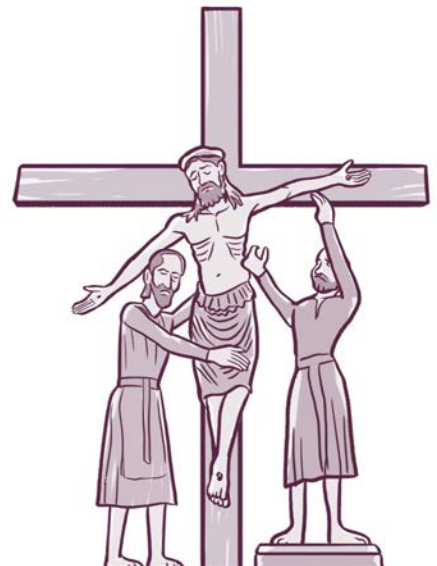
- A.- Expressen tristesa.
- B.- Expressen contemplació i pregària. Sosté el llibre, el seu evangeli.

La mà de Josep d'Arimatea

- A.- Expressa la idea d'ajudar els més desfavorits.
- B.- Abraça Jesús; és una forma d'expressar que abraça la fe en Crist.

La mà de Nicodem

- A.- Expressa la idea d'acceptar Crist com el Messies.
- B.- Reconeix Jesús i vol ajudar a baixar-lo de la Creu.

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu

3. El Santíssim Misteri

L'any 1251, el grup escultòric del *Davallament* és col·locat a l'altar. En aquell moment es col·loca una Sagrada Hòstia dins el receptacle del front del Sant Crist per subratllar el caràcter sagrat de la imatge. El pas del temps feia necessària una restauració i el 1426 es va refer la policromia de les imatges. Al front del Crist s'hi trobà l'Hòstia incorrupta, dividida

en tres parts i embolcallada en un drap de lli, que es conservava intacta amb el seu color, gust i forma original des de feia 175 anys!

És un fet sorprenent, perquè el més normal és que el Pa consagrat, que manté l'aspecte i el gust del pa, desaparegui amb el pas del temps; per això, la gent anomenà aquest fet "Santíssim Misteri".

*Sabies
que...*

coneixem la història del Santíssim Misteri gràcies als documents antics que es conserven, com l'Acta de Trobament del 1426, que es guarda a l'arxiu del Monestir?

ACTIVITAT

5

Quins són els tresors sagrats que integren les imatges del Davallament?

- 1.- Només la Sagrada Hòstia.
- 2.- Relíquies de Sants i la Sagrada Hòstia.
- 3.- Unes monedes antigues i la Sagrada Hòstia.

*Sabies
que...*

la sagrada forma del Santíssim Misteri es conservà incorrupta fins al 1936, moment que es perdé durant la Guerra Civil?

3. QUI ÉS QUI?

El Santíssim Misteri o el Davallament de la Creu

A L'AULA

“Sant Joan de les Abadesses, a l’esperit del romànic, tan pròxim a l’art modern”.

ACTIVITAT

Per què creus que Tàpies diu que el romànic és pròxim a l’art modern? Fes una petita redacció.
